

NEDELJA

NEDELJNI PREGLED VAŽNIJH DOGAĐAJA U SVETU NAFTE I GASA

14. april 2014.

NEDELJA ODLUKA

[DJUKOV: MOŽE U EVRIMA](#)

[ODBLOKIRANI TERMINALI](#)

[VEĆA RUDNA RENTA](#)

[LNG REŠENJE ZA EU?](#)

[SAMO BEZ PANIKE!](#)

[ODLAŽE SE, NE ODLAŽE ...](#)

[SUDBINA TRANZITA](#)

[PANČEVO I RIJEKA DOVOLJNI](#)

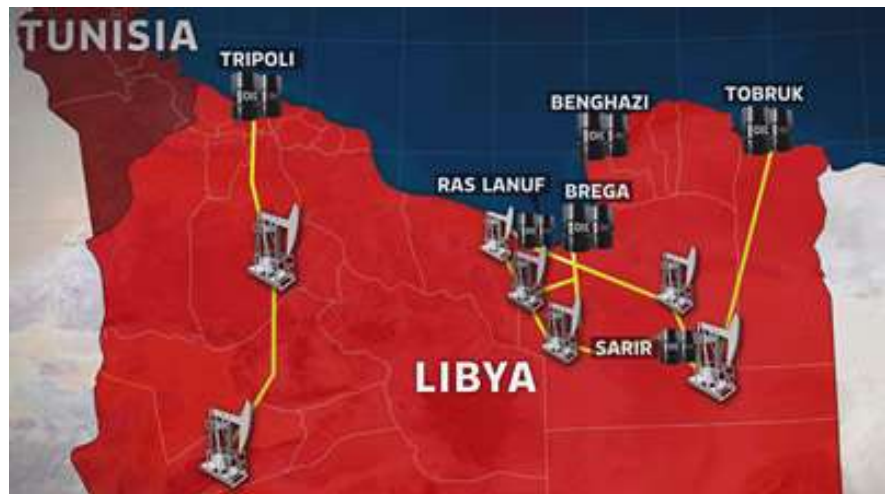

MOSKVA - Gazprom njeft razmatra mogućnost da njegovi kupci ubuduće isporučenu naftu gas plaćaju u evrima, umesto u američkim dolarima, prenela je ruska agencija *Itar-Tass* izjavu izvršnog direktora kompanije Aleksandra Djukova (foto). "Dogovorili smo se s našim kupcima o mogućoj konverziji ugovora u evre. Gotovo svi, preciznije rečeno 95 odsto kupaca, potvrdili su spremnost prebacivanja na plaćanje u evrima", kazao je Djukov.

VAŠINGTON/MOSKVA – Administracija predsednika Baraka Obame razmatra moguće posledice sankcija koje bi bile nametnute Iranu zbog ugrožavanja sporazuma o iranskom nuklearnom oružju, ako se obistine medijske informacije da Rusija planira kupovinu 500.000 barela iranske nafte dnevno. Pozivajući se na neimenovani izvor blizak ruskoj vladi, moskovski *Kommersant* je objavio da će „jednoj ruskoj naftnoj kompaniji koja nije prisutna na međunarodnom tržištu“, biti poverena kupovina iranske nafte. Neimenovani viši zvaničnik SAD rekao je da Vašington nema informacije koje bi sugerisale da je postignut sporazum Rusije i Irana. Rusko-iranski naftni sporazum bi, naime, neutralisao efekat sankcija SAD i međunarodne zajednice, koje su oslabile iransku privredu.

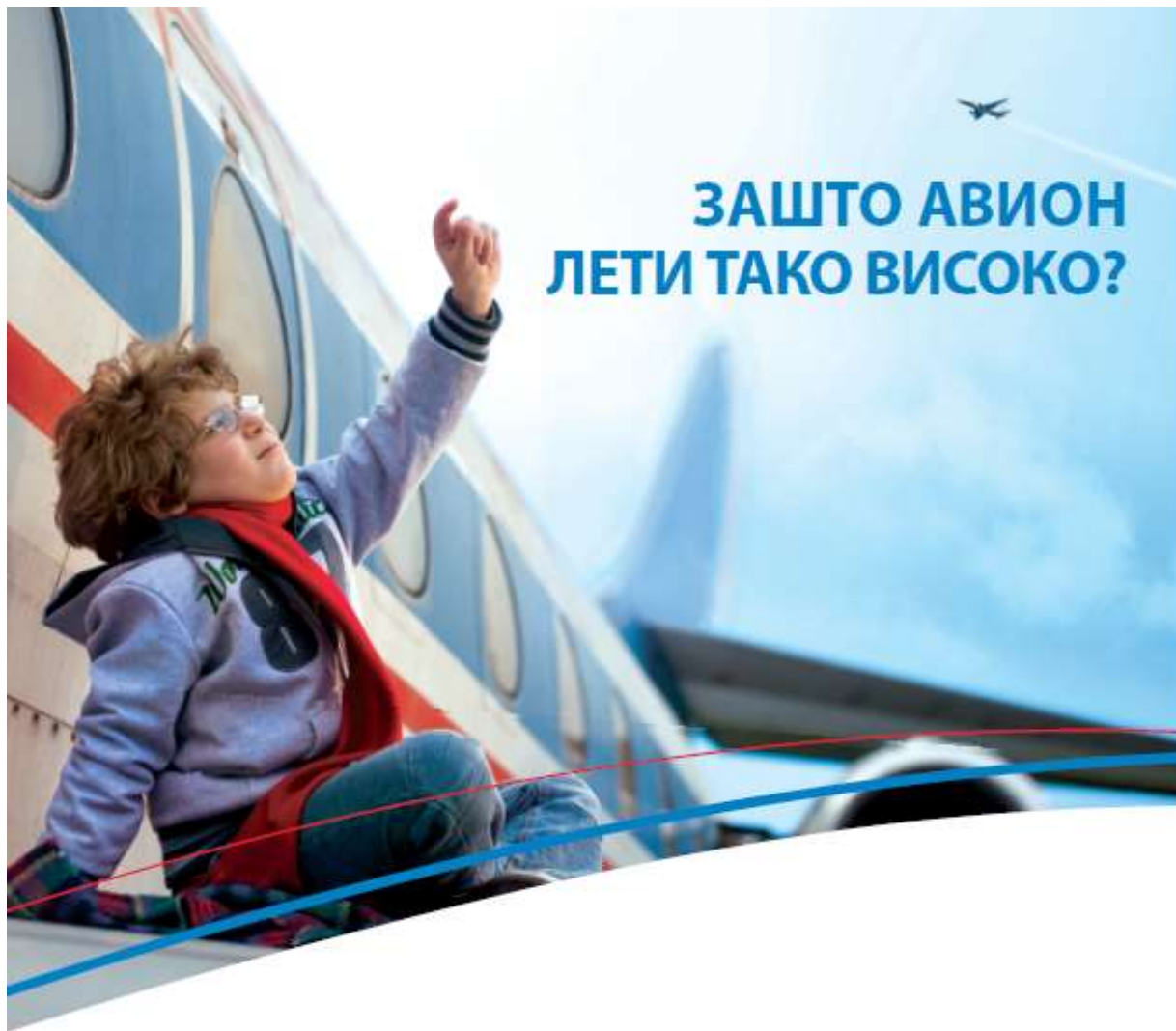
TRIPOLI - Libijske vlasti i pobunjenici postigli su 6. aprila dogovor o otvaranju dve od četiri naftne luke blokirane od leta prošle godine, objavila je službena agencija Lana. Naoružani muškarci koji su čuvali naftna postrojenja blokiraju od jula 2013. te položaje u regiji Kirenaike na istoku zemlje, sprečavajući izvoz nafte. Dogovor o otvaranju luka Zvitine i al-Harige obavljen je u prisustvu članova vlade i šefa pobunjenika Ibrahima Jodhranea, samoproglášenog predsednika političkog ureda Kirenaike. Izvor blizak pregovorima je precizirao da su se dve strane dogovorile

da u roku od dve do četiri nedelje pronađu konačno rešenje koje bi omogućio ukidanje blokade druge dve luke, Ras Lanufa i al-Sedre. Luka Zvitina ima kapacitet izvoza od 100.000 barela dnevno, koliko i terminal al-Hariga. Pobunjenici su tražili autonomiju Kirenaike i

najavili postavljanje lokalne vlade, kao i lokalne banke i naftne kompanije. Početkom marta su pokušali i sa prodajom nafte, ali je njihov tanker zaplenila američka mornarica i predala ga libijskim vlastima. Blokada naftnih luka je izazvala pad proizvodnje u Libiji na 250.000 barela dnevno, prema ranijih blizu 1,5 milijuna barela dnevno. *AFP*

**ЗАШТО АВИОН
ЛЕТИ ТАКО ВИСОКО?**

Енергија живота

OSLO - Partneri u Severnom moru: norveški Statoil, austrijski OMV i francuski GdF SUEZ počeli su proizvodnju nafte i gasa na novoj platformi na koncesiji Gudrun. Platforma je u norveškim vodama Severnog mora, a Statoil je s 51% udela operator, dok GdF SUEZ ima 25%, a OMV 24% vlasništva u projektu. Ležište se nalazi na dubini 4.200 – 4.700 m, a platforma će proizvoditi naftu i gas iz sedam bušotina. OMV procenjuje se da će kao partner s tog polja dobijati 35 - 45 mil. bbl ekvivalenta nafte, javlja ruski portal *Oil and Gas Eurasia*.

BEČ – Naftno-gasna grupa OMV plaćaće višu rentu za proizvodnju nafte i gasa u Austriji i to retroaktivno od početka 2014. Austrijska vlada traži nove prihode za pomoć posrnutim nacionalizovanim bankama. OMV je do sada plaćao 140 mil. evra godišnje za naftnu i gasnu rentu, a to će sada biti povećano za 37

mil. evra. Firma je o tome dobila rešenje bez službenog prethodnog obaveštenja. Uprkos tome, OMV će nastaviti s planom investiranja u istraživanje i proizvodnju u Austriji, gde će investicije dostići 400 mil. evra u iduće dve godine. Cilj je zadržati sada stabilnu domaću proizvodnju na oko 35 mil. bbl/d ekvivalenta nafte, javlja portal *'Rigzone'*

PRIRODNI GAS

NJUJORK – *Forbes* objavljuje u utorak analizu autora Chipa Registera o načinu na koji bi Zapad mogao da neutrališe energetska zavisnost od Rusije. Ovaj direktor konsalting kompanije Sapient Global Markets smatra da američki LNG raspolaže kapacitetima da do 2015. zadovolji 10 do 20 odsto potreba EU za prirodnim gasom i preko četvrtine do 2020 (koliko iznose sadašnje isporuke iz Rusije). Register međutim konstatuje da su SAD do sada odobrile svega dva od 16 predloženih izvoznih LNG terminala, od kojih je samo jedan u izgradnji. On smatra neozbiljnom nedavnu primedbu američkog predsednika Obame Evropi da nije dovoljno diverzifikovala svoje energetske izvore i navodi da je EU u poslednjoj dekadi u tome daleko nadmašila SAD. Evropa je izgradila 22 importna LNG terminala, dok je još 6 u izgradnji – ukupnog kapaciteta uvoza oko 220 milijardi kubika gasa. Evropa je od 2005. uvećala za 20% svoje gasne skladišne kapacitete na 94 milijarde m³, a dodatnih 12 mlrd m³ biće završeno u narednih nekoliko godina, pokazuju podaci IHS CERA. Register konstatuje da bi ruski gas ostao znatno – čak do tri puta - jeftiniji od uvoznog američkog, zbog visokih troškova transporta i utečnjavanja, pa kao moguće rešenje vidi peglanje razlike kroz direktne subvencije, delom na račun izdataka koji trenutno idu kao obnovljivim izvorima energije.

LONDON – Slovački gasovodni operater Eustream saopštio je da ne može pristati na isporuke gasa Ukrajini tzv, reverzibilnim pravcem zapad-istok bez saglasnosti Gasproma, prenosi u ponedjeljak **Reuters**. Portparol Eustreama je objasnio da „za reverzibilni tok morate zaustaviti transport pravcem istok-zapad u jednoj od (četiri) cevi i preusmeriti tok. Ali, za to je potrebno odobrenje Gasproma, a Gasprom se ne slaže. Elem, to nije opcija“, konstatovao je portparol. Inače, slovački kapaciteti transporta gasa u Ukrajinu procenjuju se na oko 10 milijardi kubika godišnje, dovoljno za pokrivanje 18% potreba te zemlje, rekao je predstavnik Eustreama.

BUDIMPEŠTA - Mađarska je spremna „u bilo koje doba“ da transportuje gas reverzibilnim tokom do Ukrajine, rekao je u četvrtak šef mađarske diplomatije Janos Martonyi tokom razgovora sa pomoćnikom ministra inostranih poslova Ukrajine. Martonyi je dodao da su tehničke mogućnosti za to spremne. Mađarska gasovodna kompanija FGSZ Zrt saopštila je za Reuters istog dana da bi dnevno mogla slati tim putem 16,8 miliona kubika gasa. **Reuters**

KIJEV - Novi ukrajinski premijer, Arsenij Jacenjuk, izjavio je danas u ponedjeljak da Kijev ne prihvata rusko povećanje cene gasa, optužujući svog suseda za “ekonomsku agresiju”. “Politički pritisak je neprihvatljiv i mi ne prihvatamo cenu od 500 dolara za 1.000 kubnih metara gasa. Sa druge strane, ukrajinski ministar energetike, Jurij Prodan, izjavio je da Kijev i dalje pregovara sa Moskvom oko cene gasa, kao i da će izaći pred arbitražni sud ukoliko pregovori ne uspeju. **AFP**

BRISSEL – Evropski komesar za energiju Guenther Oettinger priprema plan pomoći Ukrajini da plati deo dugova za ruski gas, rekao je on u petak za austrijski radio ORF uz napomenu da „nema razloga za paniku“ vezano za ruske isporuke gasa za Evropu. Rekao je da je cilj da ukrajinski dug Gaspromu „dalje ne raste“ i dodao da će u ponedjeljak razgovarati sa ukrajinskim ministrima energije i spoljnih poslova. Oettinger je rekao da je pomoć deo paketa koji MMF, EU i Svetska banka daju Ukrajini i iz koga će moći da se plaćaju otvoreni računi. **Reuters**

Oettinger: 'No need to worry about gas'

Russia continues to provide the Ukraine with gas. But for how long and at what price? EU Energy Commissioner Günter Oettinger says the EU can support Ukraine in its efforts to find new energy sources.

KIJEV - Ukrajina će ispuniti sve svoje obaveze vezane za tranzit ruskog gasa u Evropu, saopštio je ministar energetike te zemlje Jurij Prodan. Naglasio je da će Kijev propuštati celokupan ruski gas namenjen tržištu Evrope, čak i da Rusi prestanu da isporučuju gas samim Ukrajinacima, prenosi **Itar-tas**. Ova izjava je data povodom optužbi iz Rusije da Ukrajina krade gas u tranzitu preko njene teritorije, namenjen zapadnoevropskim zemljama. Jedan od uslova Brisela za pomoć Ukrajini takođe je bio da ne sprečava tranzit ruskog gasa, bez obzira na krizu oko Krima.

BRISSEL – U utorak je u Briselu održan sastanak, ali na “nivou tehničkih pitanja” o snabdevanju Evrope ruskom gasom u svetlu ukrajinske krize, sa posebnim osvrtom na projekat Južni tok, prenosi **The Wall Street Journal**. Prisustvovali su EU komesar za energiju Gunther Oettinger, predstavnici Gasproma, ukrajinski ministar energije Jurij Prodan i “predstavnici industrije”, dodaje dnevnik pozivajući se na saopštenje iz Evropske komisije. Na razgovorima nisu bili Gaspromovi partneri u projektu gasovoda Južni tok italijanski Eni, nemački Wintershall i Electricité de France. Ništa o sadržini sastanka nije saopšteno.

BRISEL – Posle ovonedeljne eskalacije ukrajinske krize, Evropska unija je blizu odluke da blokira izgradnju projekta gasovoda Južni tok, zaključuje *The Telegraph* na osnovu informacije koja je „iscurila“ sa brifinga koji je čelnik Evropske komisije Jose Manuel Barroso imao sa bugarskim političarima. Prema pisanju bugarskih medija, na koje se pozivaju londonske novine, Barroso je upozorio Bugare da „budu veoma oprezni“ i ne blokiraju novi pravac koji EU namerava da zauzme prema projektu Južni tok. Pri tom je, navodno, rekao da ima „ljude u Bugarskoj koji su agenti Rusije“, što novine smatraju adresiranim nekim članovima socijalističke partije u vladi u Sofiji. Na osnovu ovoga Telegraph smatra da je za Brisel projekat Južni tok „politički mrtav“. List pri tom citira profesora Alan Riley, sa City University, da je “besmisleno podržati Južni tok ... jer ne donosi Evropi novi gas, već isti koji je do sada transportovan preko Ukrajine preusmerava mimo ove zemlje, a Zapad se sprema da potroši ogromne sume novca radi spasavanja Ukrajine”.

SOFIJA - “Nema informacija o tome da EU razmatra zamrzavanje projekta gasovoda Južni tok”, rekao je vicepremijer privrede i energije Bugarske Ivan Ajolov, komentarišući članak Daily Telegraph-a. Prema Ajolovu, to ne bi bilo u interesu EU. *Focus*

Vranino
1-11
License

SOFIJA – Američka kompanija Park Place Energy potpisala je sa bugarskim ministarstvom energije ugovor o licenci za istraživanje nafte i gasa u bloku Vranino 1-11 na severoistoku te zemlje, saopštila je u ponedeljak firma sa sedištem u Nevadi. Dozvola obuhvata područje od 397 km² i važi za period od pet godina uz moguće produženje. U slučaju otkrića, licenca može biti proširena na prava proizvodnje periodu od 35 godina, dodaje Park Place. Američka kompanija je u oktobru 2010. dobila od vladeu

Sofiji koncesiju na pomenuti blok u blizini grada Dobrič, objavljuje *SeeNews*.

ZAGREB - Mogućnost gašenja jedne (Sisačke) od dve Inine rafinerije postoji, što je u intervjuu Večernjem listu nagovestio je član Uprave MOL-a Ferenc Horvath, objašnjavajući da su one prekapacitirane za potrebe tržišta. Ekspert za rafinerijski biznis i bivši čelnik rafinerijske prerade u Ini Emir Cerić također smatra tu mogućnost realnom, s obzirom na gubitak tržišta i pad potrošnje. Granični nivo isplativosti rada rafinerije je prerada 4,5 do 5 miliona tona godišnje, uz uslov da se jako mali ili nikakav udeo prerađevina odnosi na lož ulje, kaže Cerić. Smatra da bi taj nivo mogla dostići riječka rafinerija, uz ("malo verovatnu") mogućnost da se modernizuje. Objašnjava da Mađari posmatraju Inu kao deo MOL-a i na nivou MOL-a, a ne Ine, optimizuju rafinerijsku preradu. To znači da prerađuje tamo gde postoji mogućnost "duboke" prerade uz dobijanje većih količina kvalitetnih derivata, a to u Ininim rafinerijama nije slučaj, kaže Cerić. Dodaje i da bi profitabilnost Ininih rafinerija bila moguća uz cenu nafte od 60 dolara. Rešenje za Inu je dovršetak modernizacije riječke rafinerije, što bi joj, uz prodor na tržište Slovenije i Bosne i Hercegovine, moglo osigurati profitabilnost, smatra Cerić. On smatra da bi Rafinerije nafte Sisak mogla biti zatvorena, kao i rafinerija u Bosanskom Brodu, s obzirom da bi modernizovane rafinerije u Rijeci i Pančevu bile dovoljne za potrebe tržišta bivše Jugoslavije. croenergo.eu

<p>Brzo. Informativno. Stručno.</p>		<p>SEMINARI za bolje poslovanje CENTAR ZA EDUKACIJU I STRUČNO OBRAZOVANJE</p>
<p>INVESTICIONI POTENCIJALI SRBIJE PROJEKTI</p>		<p>inicijative PKS</p>
<p>Projekat EASE & SEE</p>	<p>Kvalifikovani elektronski sertifikat Privredne komore Srbije</p>	<p>ATA KARNET VAŠ PASOŠ ZA ROBU</p>
	<p>Projekat NO-BLE Ideas</p>	<p>КВАНТНИ СКОК Покрећемо српску економију</p> <p>Београд, октобар 2013.</p>

